

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 371/2023-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených JUDr. Ivanou Magdolenovou Juríkovou, advokátkou, Hrnčirikova 1/B, Partizánske, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Cdo10/2022 z 28. februára 2023, uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 12Co/96/2018 z 22. októbra 2020, ako aj postupu Okresného súdu Komárno v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/228/2011 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 10. mája 2023 domáhajú vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 1Cdo10/2022 z 28. februára 2023, uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 12Co/96/2018 z 22. októbra 2020, ako aj postupom spomínaných súdov a Okresného súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/228/2011. Sťažovatelia ďalej požiadali, aby ústavný súd zrušil uznesenie najvyššieho súdu, ako aj uznesenie krajského súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň požiadali o priznanie primeraného finančného odškodnenia v sume 8 000 eur každému z nich od každého zo súdov zúčastnených na rozhodovaní v tejto veci, ako aj o priznanie náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sa ako žalobcovia v konaní pred všeobecnými súdmi domáhali určenia svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v katastrálnom území [REDAKOVANÉ]. Vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam preukazovali v konaní na základe dedičských rozhodnutí po ich právnych predchodcoch, ktorí ich získali na základe výmeru o vlastníctve pôdy č. [REDAKOVANÉ] z 18. mája 1948 (ďalej len „výmer“), ktorý svedčil v prospech nich. V preskúvanom konaní predložili sťažovatelia rekonštrukciu grafickej časti prídelového plánu vyhotovenú [REDAKOVANÉ] na základe objednávky Združenia vlastníkov pôdy [REDAKOVANÉ] (napriek tomu, že povinnosťou vyhotoviť grafickú časť prídelového plánu bol zaťažený štát). Pre účely identifikácie pozemkov označených vo výmere boli následne geodetom na podklade rekonštrukcie grafickej časti prídelového plánu vyhotovené tri geometrické plány úradne overené príslušným orgánom, ktoré sťažovatelia urobili prílohou žaloby. Sťažovatelia sa domnievali, že na základe nimi predložených listín identita pozemkov v predmetnom konaní nie je sporná. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosťou vyhotoviť grafickú časť prídelového plánu bol zaťažený štát, nie prídelcovia podľa výmeru o vlastníctve pôdy. Z opatrnosti v konaní pre prípad pochybností o identite pozemkov navrhli, aby bolo vykonané dokazovanie. Tento návrh však okresný súd zamietol a po vykonanom dokazovaní rozhodol rozsudkom z 29. októbra 2014, a to tak, že žalobu sťažovateľov zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie sťažovateľov, keďže usúdil, že na strane žalobcov stojí nútené procesné spoločenstvo, ktoré v konaní nie je zastúpené sestrou sťažovateľov [REDAKOVANÉ].

3. Krajský súd na základe odvolania sťažovateľov vo veci rozhodoval uznesením z 31. mája 2016, ktorý rozsudok okresného súdu z 29. októbra 2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, konštatujúc, že v danej veci nemohlo ísť o nerozlučné spoločenstvo. Zároveň uviedol, že výmer je listina spôsobilá založiť vlastnícke právo osobám, v prospech ktorých bol vydaný, za predpokladu, že nebol zákonným spôsobom zrušený, resp. že nedošlo k inému zákonnému spôsobu zániku vlastníckeho práva prídelcov.

4. Okresný súd Komárno následne vykonal prvé a jediné pojednávanie 8. novembra 2017, na ktorom na žiadosť právneho zástupcu sťažovateľov vykonal predbežné právne posúdenie veci, v rámci ktorého uviedol, že identitu pozemkov nepovažuje za preukázanú. Sťažovatelia teda až do tohto pojednávania nevedeli, ktoré skutočnosti okresný súd považuje za sporné.

5. Z uvedeného dôvodu sťažovatelia navrhli vo veci vykonať znalecké dokazovanie. Okresný súd ich návrh na vykonanie znaleckého dokazovania zamietol a opäť vo veci rozhodol rozsudkom z 8. novembra 2017 tak, že žalobu zamietol. V odôvodnení tohto rozsudku okresný súd uviedol, že dospel k názoru, že právny predchodcovia sťažovateľov sa svojho vlastníckeho práva vzdali, ďalej že identita pozemkov v konaní nebola preukázaná a žalovaní nadobudli vlastnícke právo vydržaním.

6. Sťažovatelia podali proti rozsudku okresného súdu z 8. novembra 2017 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom z 22. októbra 2020, ktorým napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí žaloby potvrdil. Krajský súd konštatoval, že v prospech právnych predchodcov sťažovateľov svedčí platný nadobúdaci titul (výmer), avšak sa nestotožnil s vysloveným právnym názorom okresného súdu, že právní predchodcovia sťažovateľov sa mali vzdať svojho vlastníctva, vyhodnotiac v rámci obrany sťažovateľov predloženú zápisnicu o vzdaní

sa prídely prídelycami z 26. novembra 1950, ktorá neobsahovala podpisy právnych predchodcov sťažovateľov.

7. Sťažovatelia v konaní argumentovali tým, že vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nikdy neprešlo na štát, nemohlo byť teda platne vydané v reštitučnom konaní podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov jednotlivým žalovaným na základe dohôd o vydaní nehnuteľností a schválením týchto dohôd Pozemkovým úradom v Komárne. Žalovaní v predmetom konaní podľa sťažovateľov nedisponovali platnými nadobúdacími titulmi, t. j. k platnému vydržaniu predmetných nehnuteľností v dôsledku toho nemohlo dôjsť. Dobromyseľná držba žalovaných bola navyše narušená aj rozhodnutím Okresného úradu Komárno z 20. novembra 2000, ktorým bolo vlastnícke právo sťažovateľov k dotknutým nehnuteľnostiam uznané.

8. Ako okresný súd, tak aj krajský súd v predmetnej veci neodpovedali na zásadnú otázku, a to akým spôsobom a kedy došlo k zániku vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na strane sťažovateľov. Z uvedeného dôvodu podali sťažovatelia dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnili § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Dôvodom dovolania bola taktiež otázka, či žalovaní mohli platne nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním, ak podľa názoru krajského súdu vlastnícke právo právnych predchodcov sťažovateľov zostalo zachované, bolo platne prejednané v dedičských konaniach po nich a v žiadnom momente neprešlo na štát.

9. Najvyšší súd uznesením z 28. februára 2023 dovolanie sťažovateľov odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľov

10. Proti napadnutým rozhodnutiam a im predchádzajúcim postupom argumentovali sťažovatelia tým, že:

a) Právny názor dovolacieho súdu, podľa ktorého boli ich právni predchodcovia **povinní vzniesť požiadavky týkajúce sa ich vlastníckeho práva ku konkrétnym pozemkovým nehnuteľnostiam**, považujú za arbitrárny, nemajúci oporu v právnom poriadku.

b) Zjavne nesprávny zo strany všeobecných súdov je taký výklad právnej normy, podľa ktorého **právoplatné rozhodnutie správneho orgánu, v ktorom sa konštatuje vlastnícke právo inej osoby ako aktuálnych držiteľov** (žalovaných) k dotknutým nehnuteľnostiam, nie je spôsobilé narušiť dobromyseľnosť týchto držiteľov. Táto skutočnosť je relevantná obzvlášť v preskúmvanej veci, keďže sťažovatelia sa ihneď, ako to bolo pre nich fakticky možné, začali aktívne zaujímať o svoje vlastníctvo k sporným pozemkom a uskutočňovali konkrétne právne kroky v snahe docieľiť zápis svojej osoby do evidencie katastra nehnuteľností.

c) V danom prípade sťažovateľom štát *de facto* proti ich vlastnej vôli deklaroval odňatie ich vlastníckeho práva hneď niekoľkokrát. Prvýkrát argumentáciou, že (vynúteným) **vstupom právnych predchodcov sťažovateľov do JRD v [REDAKOVANÉ] malo dôjsť v roku 1950 k derelikcii**. Druhýkrát tým, že nehnuteľnosti sťažovateľov štát **prideloval na základe reštitučných zákonov** jednotlivým žalovaným (v prípade mesta Komárno bola ich pôda delimitovaná), a napokon tretíkrát všeobecnými súdmi vyslovenou argumentáciou, že **malo dôjsť k vydržaniu vlastníckeho práva nehnuteľností patriacich sťažovateľom žalovanými**

(napriek existencii správnych rozhodnutí konštatujúcich vlastnícke právo sťažovateľov k dotknutým nehnuteľnostiam).

d) Právna vec sťažovateľov nebola prerokovaná a rozhodnutá v primeranej lehote bez zbytočných prietáhov. Celková dĺžka konania predstavuje viac ako desať rokov. Konania všetkých súdov zúčastnených na rozhodovaní v tejto veci boli poznačené prietahmi napriek tomu, že predmetom konania nie je vec skutkovo alebo právne zložitá. Prietahy v konaní neboli spôsobené sťažovateľmi, ale postupom súdov (vydanie rozsudku okresného súdu z 29. októbra 2014 po viac ako troch rokoch od začatia konania, ktorý bol navyše zrušený pre nesprávne právne posúdenie aktívnej legitímácie sťažovateľov, uskutočnenie prvého pojednávania po vrátení veci až 8. novembra 2017, neuskutočnenie viacerých nariadených pojednávanií, oneskorené písomné vyhotovenie rozsudku z 8. novembra 2017 okresným súdom). Druhé odvolacie konanie pred krajským súdom trvalo viac ako 2 roky a 5 mesiacov a taktiež dovolacie konanie na najvyššom súde viac ako 3 roky.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na ochranu vlastníckeho práva, práva na súdnu ochranu a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (čl. 20 ods. 1, 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutými rozhodnutiami a postupom predchádzajúcim ich vydaniu.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

12. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom uznesenia najvyššieho súdu, ktorým rozhodol o sťažovateľmi podanom dovolaní, ktorého prípustnosť odôvodnili § 420 písm. f) CSP, t. j. tvrdením, že im boli odňaté procesné práva v takej miere, že bolo porušené ich právo na spravodlivý proces, ako aj § 421 ods. 1 písm. b) CSP, teda z dôvodu, podľa ktorého rozhodnutie v predmetnej veci záviselo od vyriešenia otázky, ktorá dosiaľ v rozhodovacej praxi nebola riešená. Sťažovatelia však uvedenú otázku v dovolaní presne nešpecifikovali, viedli v ňom ale polemiku týkajúcu sa právneho posúdenia splnenia podmienok vydržania žalovanými. Nedostatočnosť odôvodnenia sťažovateľa teda videli predovšetkým v nesprávnom právnom posúdení veci otázky naplnenia podmienok vydržania na strane žalovaných.

13. K argumentácii sťažovateľov, ktorá sa, čo sa týka svojho obsahu, v podstate zhodovala s argumentáciou predloženou v ich ústavnej sťažnosti, najvyšší súd vo svojom rozsudku v podstatnom uviedol:

a) K námietke týkajúcej sa záveru o zániku vlastníckeho práva právnych predchodcov sťažovateľov derelikciou poukázal na odôvodnenie rozsudku krajského súdu v bodoch 35 a 40, v ktorých krajský súd riadne vysvetlil dôvody, pre ktoré nesúhlasí so záverom okresného súdu v tejto otázke. Krajský súd uviedol, že z listinných dôkazov vyplýva síce pohnútku ich právnych predchodcov vzdať sa prídelu, avšak vzhľadom na absenciu zákonných náležitostí platnosti právneho úkonu vzdania sa vlastníckeho práva v pripojených listinných dôkazoch (chýbal podpis obidvoch právnych predchodcov sťažovateľov) k derelikcii nemohlo dôjsť.

b) Najvyšší súd v bode 47 konštatoval, poukazujúc na odôvodnenie rozsudku krajského súdu, že sťažovatelia už pri podaní žaloby zanedbali svoju povinnosť riadne identifikovať pozemky, ktoré boli predmetom sporu, t. j. stotožniť pozemkovoknižné parcely so stavom vedeným v katastri nehnuteľností. V priebehu konania potom nerešpektovali zásadu koncentrácie konania, a preto bol ich procesný návrh na vykonanie znaleckého dokazovania zamietnutý. V tejto súvislosti najvyšší súd poukázal taktiež na čl. 8 a 10 CSP. V prípade, ak je strana sporu zastúpená advokátom, je povinnosť riadneho plnenia procesných povinností pri aplikácii zásady sudcovskej koncentrácie konania ešte výraznejšia, keďže význam a dôsledky aplikácie tejto zásady by mal advokát chápať. Zo spisu v predmetnej veci najvyšší súd zistil, že okresný súd po predchádzajúcom zrušujúcom rozsudku krajského súdu z 31. mája 2016, v ktorom okrem iného poukázal na potrebu posúdenia identity nehnuteľností, vyzval sťažovateľov podaním z 23. novembra 2016 na predloženie ďalších procesných prostriedkov útoku alebo obrany v lehote 15 dní od doručenia tejto výzvy. Zároveň sťažovateľov poučil, že na ďalšie neskôr predložené prostriedky procesného útoku alebo obrany nemusí prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Sťažovatelia na túto výzvu okresného súdu reagovali podaním zo 14. decembra 2016, v ktorom znalecké dokazovanie pre účely posúdenia zhody pozemkov nenavrholi. Znalecké dokazovanie sťažovatelia navrhli až na pojednávaní uskutočnenom 8. novembra 2017 a okresný súd tento návrh zamietol, rešpektujúc zásadu koncentrácie konania, ako aj s poukazom na dĺžku samotného konania a vopred doručení výzvy okresného súdu, v ktorej boli na možnosť takéhoto postupu súdu upozornení.

c) K námietke týkajúcej sa nedostatku dôvodov vo vzťahu k posúdeniu podmienok vydržania žalovanými najvyšší súd poukázal na bod 45 rozsudku krajského súdu, v ktorom poukázal tento súd na odôvodnenie rozsudku okresného súdu, v ktorom sa (body 23, 27 až 29) síce stručne, avšak dostatočne venoval posúdeniu nadobudnutia vlastníckeho práva žalovanými vydržaním, poukázuc na existenciu nadobúdacieho titulu a aj ich dobromyseľnosť počas celej 10-ročnej vydržacej doby.

d) K námietke narušenia oprávnenosti držby, resp. dobromyseľnosti žalovaných okresný súd uviedol, že ju nemohli spôsobiť ani skutočnosti, na ktoré sťažovatelia v odvolaní poukazovali, t. j. najmä výsledok rozhodnutia príslušného orgánu v súvislosti s rozhodnutím o ich reštitučných nárokoch, konkrétne v časti jeho odôvodnenia. Samotní sťažovatelia ani ich právni predchodcovia voči žalovaným, resp. ich predchodcom, nevzniesli počas vydržacej doby relevantné námietky, ktorými by spochybnili oprávnenosť ich držby. Posúdenie zhody pozemkov, t. j. identifikácia nehnuteľností, bola podstatná pre záver, resp. rozhodnutie o určení vlastníctva sťažovateľov k týmto nehnuteľnostiam, avšak nie pre konštatovanie záveru, ktoré nehnuteľnosti nadobudli žalovaní vydržaním. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že dovolacie námietky sťažovateľov vzťahujúce sa na § 420 písm. f) CSP sú neopodstatnené.

e) K dôvodom dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP najvyšší súd poukázal na skutočnosť, že sťažovatelia neidentifikovali žiadnu právnu otázku, ktorá mala byť krajským súdom nesprávne riešená. Nedostatok tejto náležitosti pritom Civilný sporový poriadok považuje za dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f) CSP.

14. Ústavný súd sa so závermi uznesenia najvyššieho súdu stotožňuje. Podstatou konania pred ústavným súdom je posúdenie, či všeobecné súdy v konaní správne interpretovali a aplikovali

príslušné ustanovenia týkajúce sa zásady koncentrácie konania a či aplikáciou týchto ustanovení v súvislosti so zamietnutím návrhu sťažovateľov na vykonanie znaleckého dokazovania nezasiahli do nimi označených práv, a taktiež posúdenie, či uznesenie najvyššieho súdu a rozsudok krajského súdu netrpia nedostatkom odôvodnenia.

15. Z priebehu preskúmaného konania je zrejmé, že súdy zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci po zrušení prvého rozsudku okresného súdu uznesením krajského súdu z 31. mája 2016 aplikovali ustanovenia o koncentrácii konania, pričom nevyhovenie ich návrhu na znalecké dokazovanie odôvodnili odkazom na zásadu koncentrácie konania. Sťažovatelia boli v predmetnom konaní zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom, ktorého úlohou v predmetnom konaní je chrániť ich záujmy prostredníctvom správnej aplikácie procesnoprávných i hmotnoprávných predpisov. Na nevyhnutnosť posúdenia identity pridelených nehnuteľností a nehnuteľností, ktorých sa sťažovatelia domáhali, upozornil už krajský súd vo svojom zrušujúcom uznesení z 31. mája 2016 a následne aj okresný súd v jeho výzve zo 17. augusta 2016, v ktorej výslovne vyzval sťažovateľov na predloženie identifikácie nehnuteľností. Bez uvedenej identifikácie nebolo totižto možné posúdiť ani pasívnu legitimitáciu dotknutých subjektov. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na to, že sťažovatelia aj ich právna zástupkyňa vedeli o prebiehajúcom konaní ROEB pre dotknuté katastrálne územie (ROEB pre katastrálne územie ■■■■■ ■■■■■ bolo ukončené rozhodnutím v apríli 2014, zapísaným do katastra nehnuteľností v júli 2015 a zverejneným v tom istom roku v Spravodajcovi č. 2 - pozri www.skgeodesy.sk/files/sk/slovensky/ugkk/kataster-nehnutelnosti/registre-obnovenej-evidencie-pozemkov/roep-nr.pdf, pozn.), ako aj o dôvodoch, prečo na nimi v konaní predložený geometrický plán nebolo možné v dotknutom konaní prihliadať.

16. Vzhľadom na uvedené napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktoré uprednostňuje procesnú zodpovednosť sťažovateľov za dôkaznú kvalitu žaloby, nepredstavuje v aktuálnej právnej úprave civilného procesu kladúceho dôraz na zásadu formálnej pravdy posilnenú koncentráciou a kontradiktórnym vedením procesu koncept arbitrárny či ústavne neudržateľný. Samotné nepredloženie identifikácie nehnuteľností sťažovateľmi v predmetnom konaní predstavovalo teda dostatočný a samostatný dôvod na zamietnutie ich žaloby.

17. Všeobecné súdy správne v súlade s ustálenou judikatúrou uzavreli, že výmer je potrebné považovať za rozhodnutie, na základe ktorého právni predchodcovia sťažovateľov nadobudli vlastníctvo k v ňom špecifikovaným nehnuteľnostiam. Obdobne v súlade s ustálenou judikatúrou (rozhodnutia najvyššieho súdu č.k. 4Cdo123/2003, 4 Cdo 48/2008, 3 MCdo 5/2013 a č . k. 6Cdo 792/2015) bol krajským súdom prijatý aj záver o nenaplnení podmienok derelikcie v uvedenom prípade.

18. Nad rámec uvedeného všeobecné súdy síce následne konštatovali jednotlivé právne tituly, na základe ktorých nadobudli žalovaní nehnuteľnosti označené sťažovateľmi ako identické s nehnuteľnosťami špecifikovanými vo výmere, avšak prípadný stret rôznych právnych titulov, resp. právnu účinnosť týchto právnych titulov, posúdili uprednostnením vydržania, pretože sťažovatelia nepredložili v konaní okrem rozhodnutia príslušného obvodného pozemkového úradu z 8. apríla 2005, ktorým bolo konanie vo veci navrátenia vlastníctva k nehnuteľnostiam špecifikovaným v dedičských rozhodnutiach po ich právnych predchodcoch zastavené (z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že správny orgán dospel k záveru, že vlastníctvo k týmto nehnuteľnostiam nikdy neprešlo na štát alebo inú právnickú osobu, pozn.), žiadne ďalšie

dôkazy o narušení oprávnenosti držby žalovaných, resp. ich právnych predchodcov. V tejto súvislosti je ale potrebné poukázať na skutočnosť, že už z dôvodu nepredloženia identifikácie nehnuteľností sťažovateľmi nemohla v predmetnom konaní ako relevantná obstať ani argumentácia sťažovateľov týkajúca sa nenaplnenia podmienok vydržania nehnuteľností jednotlivými žalovanými.

19. Podľa ústavného súdu závery najvyššieho súdu uvedené v napadnutom uznesení nemožno považovať za arbitrárne či svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska za neospravedliteľné a neudržateľné, ktoré by mali za následok porušenie sťažovateľmi označených práv. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu:

20. Argumentácia sťažovateľov sa vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu zameriava na jeho ústavnú neudržateľnosť pre nedostatočnosť dôvodov. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovatelia predmetné námietky subsumovateľné pod vadu zmätočnosti spočívajúcu v porušení práva na spravodlivý proces vzniesli aj v dovolaní smerujúcom proti napadnutému rozsudku krajského súdu, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

21. Keďže v rámci uplatnenej dovolacej právomoci sa najvyšší súd so sťažovateľmi vznesenými dovolaciami námietkami vecne zaoberal a rozhodol o nich, uvedené vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne sa relevantnou časťou ústavnej sťažnosti, ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku krajského súdu, zaoberať (obdobne IV. ÚS 468/2018, IV. ÚS 503/2021).

22. Vzhľadom na už uvádzané skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť smerujúcu proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.3. K namietanému porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov:

23. Ústavná sťažnosť namietajúca postup okresného súdu v napadnutom konaní bola ústavnému súdu doručená 10. mája 2023, teda po tom, keď okresný súd, ale aj krajský súd vo veci sťažovateľov právoplatne rozhodli v merite veci.

24. Z uvedeného zistenia vyplýva, že v čase podania ústavnej sťažnosti sťažovateľmi bola ich právna neistota v súvislosti s rozhodovaním vo veci samej už nepochybné odstránená. Toto konštatovanie je súladné s konštantnou a jednoznačnou judikatúrou ústavného súdu, v zmysle ktorej opodstatnená je ústavná sťažnosť na priet'ahy v konaní pred súdom adresovaná ústavnému súdu len potiaľ, pokiaľ sťažovatelia nedisponujú právoplatným a doručeným rozhodnutím vzídeným z konania, ktorého sa namietané priet'ahy týkajú (z novších rozhodnutí pozri II. ÚS 116/2019, IV. ÚS 152/2019, II. ÚS 188/2020, porov. tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 3. 3. 2009 vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 16970/05). Ústavný súd nemá dôvod sa od tejto rokmi potvrdzovanej judikatúry odkloniť.

25. Postup najvyššieho súdu v súvislosti s rozhodovaním o podanom dovolaní nemožno hodnotiť ako optimálny, no vo vzťahu k námietke sťažovateľov, ktorou namietajú vznik zbytočných prietáhov v súvislosti s vydaním napadnutého uznesenia najvyššieho súdu v dovolacom konaní, ústavný súd uvádza, že ústavná sťažnosť mu bola doručená po prijatí napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z 28. februára 2023, ktoré bolo právnej zástupkyňi sťažovateľov doručené 9. marca 2023, t. j. cca 4 dni pred nadobudnutím právoplatnosti tohto rozhodnutia.

26. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti referenčných noriem čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde]. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľov v nej uplatnených.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. augusta 2023

Robert Šorl
predseda senátu